UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria. iii. post. ii. d[omi]nica[m] aduent[us].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Visual Library

dicti ſolui modico tpe. Apoc. xx. ⁊ xij. dr. Ve terre ⁊ mari: q2 deſcendit ad vos diabolus hñs iram magnā ſciens q2 modicū tempus habet. Et hoc fiet deo pmittente ad maiorē impioꝝ damnationē ⁊ maiorem bonoꝝ purgationē. Nā tūc boni erūt optimi ⁊ mali peſſimi. Vñ poſt hanc ſathane ſolutionē erūt mirabiles ⁊ inſolite turbatiōes iter hoies. Tollet vicȝ pax in terra: vbiqꝫ plia mouebunt: ciuitas in ciuitatem: dom9 in domū: ⁊ pſona in pſonā armabit. Tūc iplebit illō Hiere. ix. Vnuſqſqꝫ a primo ſuo ſe cuſtodiat ⁊ in omni fratre ſuo nō habeat fiduciā: q2 ois frat ſupplantās ſupplātabit: ⁊ ois amic9 fraudulenter incedet: ⁊ vir fratrē deridebit et veritatē nō loquet: docuerūt em linguas ſuas loqui mendaciū. Certe iā iſta hodie cōplentur. O peccatores forte vobis videt q2 dñs dormiat ⁊ nō curat punire delicta. Certe cū diu expectauerit tūc grauius vindicabit. Exemplū. De9 diu expectauit iudeos poſtqꝫ chrm occiderant (vt habet in ſcholaſtica ⁊ eccliaſtica hiſtoria) per qdragita annos. Sed ad vltimū impenitentes gladio tyrānoꝝ tradidit ⁊ opprobrio ſempiterno p mundū diſpſos. Notate ḡ qd Greg. di. Illos de9 grauius dānat qs hic diu longanimiter portat.

PRo tertio. Audiſtis ⁊c. Forte dicitis Ex q̄ tot ⁊ tanti declinant. Nōne erit nobis aliq excuſatio? Certe nō. Iura dicunt. Nō qd fiat ſȝ qd fieri debeat cōſiderandū eſt. ff. de officio pſi. l. Sed licet. Et xij. q. ij. Gloria epi. Et de ele. Cū cauſam Si em ſint mlti pditores regni: in regno etiam a multis ānis: qd pdeſſet alicui eorū dephenſo multitudinē ſocioꝝ ⁊ cōſuetudinē allegare. Certe nihil. Expone notando illud ecci. j. Ne pecces in multitudine ciuitatis.

Feria. iij. poſt. ij. dñicā aduent9.

ABiiciamus ⁊c. Lux in tenebris lucet ⁊ tenebre eam nō cōphenderūt. Jo. j. Abiiciamus ⁊c. et induamur arma lucis. i. chri qui eſt ipa lux q̄ in tenebris. id ē in mundo tenebroſo lucet: ⁊ tenebre. i. pſecutores eccl'ie eā nō cōphenderūt. In his autē verbis tria ſunt notāda in chro.

Luminis excellentia. iō dr: lux.

Luminis refulgentia: in tenebris lucet

Luminis efficacia: ⁊ tene. eā nō cōpre.

De pmo et ſcdo. Jo. j. Erat lux vā q̄ illuminato o. ho. ve. in hūc mundū. De tertio. Sap. vij. Sapientiā nō vincit malicia

Abiiciamus ⁊c.

PRemo. An anima mediante aliq habitu gratuito ſit aſſūpta a vbo. Q ſic. Aug9. xiiij. de tri. In rebus p tps ortis ſūma eſt gra q2 deus in vnitate pſone nullis pcedentib9 meritis hoim copulat. Cōtra ſi ſic. Cū corpus nō ſit illi9 gratie ſuſceptibile ḡ nō eēt vnibile. Rñdet b. bon. in. iij. diſ. ij. Cū querit. ⁊c. hoc pōt dupliciter intelligi. Aut q2 ille habit9 in illa vnione teneat ratiōnē cōgruentie ⁊ ſic concedi pōt q2 nō decet animā vniri vbo niſi ſibi aſſimilet habitu pfecte deiformitatis. Aut q2 teneat rōnem cauſe ⁊ ſic veritatē nō hȝ qnia vnio q̄ eſt p habitū infuſū ſicē vnio cognitōis ⁊ amoris: reſpicit cōiter tres pſonas. ħ bo. Pro fūdamēto. Aia rōalis ex natura ſua eſt capax dei p intellectū et volūtatē. Jō poete etiā hortant nō applicare aiam reb9 infimis ſed diuinis. Lucanus. Nūqꝫ ſit cura deorſum. Et Ariſto. x. ethi. Hō ſe dȝ trahere ad diuina ⁊ imortalia qtū pōt. Querit ḡ. An aia ſit deo vnibilis ſine habitu medio. Dic rn. Et q̄ cōclude q2 vituperādi ſūt pctōres miſeri q̄ poſt tantā grām hūane nature factā nō verent pcti vilitatē in aiab9 ſuis ponere in magnū dedec9 hois chri ɔtra documentū Leonis pape in ſer. de na. dñi. Agnoſce o hō chriane dignitatē tuā ⁊ diuine cōſors factus nature: noli in veterē pcti vilitatē tuā degeneri ɔuerſatōe redire. Audite fornicatores: raptores. O qꝫ miſeri q ɔſolatiōes ſpūales reſpuūt qs facile repeprire poſſent diuine incarnatiōis myſteriū cōtēplando ⁊ mūdanas pſus ⁊ carnales ɔſolatiōes qrūt. Figura de filijs iſrael Nūeri. xj. Qui māna a deo datū faſtidiebant ⁊ carnes ɔcupiſcebant. dedit aūt eis dñs carnes ſȝ in malū eoꝝ: q2 adhuc eſce erāt in ore ipoꝝ ⁊ ecce furor dñi pcuſſit eos ⁊ ibi mortui ſūt. Expone: verū certe manna celicū eſt corp9 chri in vtero virginis

cōceptū ſed multi non cognoſcūt ⁊ carnis
deſideria ſequūtur qd̄ ꝑmittit dn̄s ſ; tan/
dem grauiter punient̄. Talib⁹ di. do. Jo.
viij. Jn pctis vr̄is moriemini.

PRo ſcd̄o. Jn p̄cedenti ſer. dictū ē de
triplici cauſa inundatiōis viciorꝫ. h̄
de vna alia cauſa: ſc; de tremenda anti/
chr̄i ꝯditione. Erit em̄ antichr̄i ꝯditio da
mnabilis. Nam ſic habet̄. ij. Theſſal̄. ij.
Erit eius aduētus ſm̄ operatiōnē ſatha/
ne. Et ibi vocatur hō pcti filius perditio
nis. Utet̄ autē triplici via ad ſubuerten/
dos hoīes. Prima eſt phātaſtica blādicia
rū oſtenſio. Scd̄a mirifica ꝓdigiorꝫ opa/
tio. Tertia terrifica tormentorꝫ inflictio.
Prima ergo via ⁊c. ſiue deceptiua ſimula
tio. Nam ſic habet̄. ij. Theſſ. iij. Aduent⁹
eius erit in omni ſeditiōe ſeu ſeductiōe ini
quitat;. Vn̄ volēs vtriq; populo cōplace
re venīes hierl'm vt dicūt aliq̄ circūcidet
ſe vt ex hoc adquirat grām iudeorꝫ ꝓpter
quod etiā faciet ſabbatū cuſtodiri. Diem
ſo dn̄icū p̄cipiet etiā ꝓpt̄ chr̄ianos: vtriſ/
q; ſe cōformare volēs vt vtroſq; decipiat
Hac autē via blanditiōis vtet̄ tripliciter
Primo in ſanctitat; ſimulatiōe. Jn aper
to em̄ ſctitatē ⁊ caſtitatē ſimulabit dicens
etiā ſe eſſe meſſiam in lege ꝓmiſſum. Qd̄
credētes iudei ꝯuertent̄ ad ipm̄: q̄uis āt
ſanctitatē ſimulabit: erit tn̄ in cōcupiſcen
tijs mulierꝫ. vt dr̄ Dan̄. xj. Et cor eius in
tantā efferet̄ ſupbiam vt legez ⁊ curſum
tpm̄ ſe mutare putet. vt dicit̄ Dan̄. vij.
Et in deū prōferet blaſphemias di. ſe deū
eſſe: chr̄m autē dicet fuiſſe ſeductorē. Vn̄
ij. Theſſ. ij. Tūc reuelabit̄ hō pcti fili⁹ ꝑ/
ditiōis caput omniū iniquitatū q̄ aduer/
ſatur ⁊ extollitur ſuper omne illud qd̄ di
citur de⁹ aut qd̄ colitur ita vt in tēplo dei
ſedeat oſtendens ſe tanq; ipe ſit de⁹. Ve
niens em̄ in hierl'm ſedebit in templo ⁊ fa
ciet ſe adorari vt deū: q̄ vtiq; tēplū reedi
ficabūt iudei ſibi adherentes. Scd̄o i cal
liditatis ꝑſuaſiōe: q2 ſicut dicit̄ Dan̄. viij.
Dirigetur dolus in manu ei⁹. Expoſitas
eni; ⁊ fallaces expōnes ſcripturarꝫ addu/
cet: falſitas ergo tūc publice p̄dicabit̄ nec
ꝑmittetur veritas tūc p̄dicari. Vn̄ de il/
lis qui per antichr̄m decipientur dicit̄. ij.
Theſſ. ij. Eo q, charitatē veritatis nō re
ceperunt. id eſt legem euangelicā vt ſalui
fierent ideo. mittet illis deus operationē
erroris vt credant mendacio vt iudicent̄
omnes qui nō crediderint veritati ſed cō
ſenſerunt iniquitati. Et licet futurus ſit
vnus antichriſtus peſſim⁹ omniū: tn̄ nūc
certe multi ſunt iam antichriſti: cōditionē
ſc; habētes illi⁹ peſſimi: ſupbi videlic; lu
xurioſi: ſeductores: veritatis ſubuerſores
et falſitatis defenſores. j. Jo. ij. Nūc an/
tichr̄i multi facti ſunt. Tertio in largita
tis exhibitōe. Sicut em̄ dr̄. Theſſ. ij. Ve
niet in omni virtute. ſ. poteſtatis hūane ⁊
opulentie tpalis. Creditur q, reuelante
magiſtro ſuo diabolo theſauros occultos
inueniet q̄bus vtetur ad gloriam ⁊ dece
ptionē. Cū em̄ in multis tūc regnatura
ſit cupiditas: hoc modo ad eū facile incli/
nabūt̄. ¶ Scd̄a principalis via ē mirifica
miraculorꝫ operatio. Nam dicit̄. ij. Theſ.
ij. Erit eius aduētus in ſignis ⁊ ꝓdigijs
mendacib⁹. Dicunt̄ autē mēdacia vel q2
non erunt vera ſ; phantaſtica q2 vic; dia/
bolus p̄ſtigiabit oculos videntiū. Vel di
cunt̄ mēdacia q, oſtendēt̄ ad cōfirmandū
mendaciū licet vera ſint a parte rei. Nec
tn̄ dici debent miracula q2 virtutē creatā
nō excedūt: ſed mirabilia dici poſſūt. Dia
bolus em̄ ſubtilem hn̄s intelligentiā ⁊ lon
gam experientiā / qd̄ natura facit ſucceſſi/
ue: ipe ſcit ſubito operari. Sic magi pha/
raonis virgas in ſerpentes ſubito mutaſ
ſe legūt̄. Exo. xj. Jnter cetera autē ſimu
labit ſe mortuū ⁊ poſtea ſuſcitatū. Nec ſo
lus ille p̄dicabit ſed etiam diſcipuli eius.
Apoc. xj. Hi ciuitatez hieruſalē calcabūt
mēſib⁹ quadraginta duob⁹. i. trib⁹ ānis ⁊
dimidio eccleſiā ꝑſequent̄. De his dicit
dn̄s. Math. xxiiij. Surgent pſeudochr̄i
⁊ pſeudoꝓphete ⁊ dabunt ſigna magna ⁊
ꝓdigia vt in errorez inducant̄, etiā ſi fieri
pōt electi. ¶ Tertia via eſt terrifica tor/
mentorꝫ inflictio. Nam ſicut dr̄. Math.
xxiiij. Erit tūc tribulatio magna q̄lis nō
fuit ab initio mundi nec fiet. Et hec innui
tur. Apoc. j. vbi dicit̄ Et pedes ſimiles
auricalcho: ſicut in camino ardēti. Per pe
des: chr̄i (qui ſunt vltima eius) membra. ꝑ
caminū ardentē tribulationis vehemen/
tia deſignatur. Exhibebit enim antichri/
ſtus in torquēdis fidelibus oīa · gn̄a tor/
mentorꝫ que antiquitus in ſctis martyri/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN